

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΙΒ΄ (12)

Μνήμη τοῦ Ὁσίου καὶ θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν ΜΕΛΕΤΙΟΥ τοῦ ἐκ Λάρδου, δομήτορος γενομένου τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας Μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Ὑψενῆς.

Στίχοι.

Μονὴν ἐγείρας τῇ Παρθένῳ Μαρίᾳ,
Μονὰς κατοικεῖς εὐκλεῶς τῶν Ἀγγέλων.
Δευτερίῃ δεκάτῃ Μελέτιος τιμάσθω ἀγλαῶς.

Ὁ Ὅσιος καὶ θεοφόρος Πατὴρ ἡμῶν Μελέτιος, γεννήθηκε περὶ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνα στὸ χωριὸ Λάρδος τῆς Ρόδου καὶ ὀνομάστηκε κατὰ τὸ ἅγιο Βάπτισμα Ἐμμανουήλ. Οἱ εὐσεβεῖς γονεῖς του Νικόλαος καὶ Σταματία¹ τὸν ἀνέθρεψαν κατὰ τὴν ἀποστολικὴ ρῆση «ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου» καὶ ἐμφύτευσαν στὴν ψυχὴ του τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὶς παραδόσεις τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους. Ἀπὸ τὴ βρεφικὴ ἡλικία φαινόταν ὅτι ἦταν «σκεῦος ἐκλογῆς» ἀφοῦ ἀρνοῦνταν νὰ θηλάσει τὸ μητρικὸ γάλα κατὰ τὶς νησιτίσιμες ἡμέρες τῆς Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς. Ἀργότερα, ὅταν μεγάλωσε, μοίραζε ἀγαθὰ ἀπὸ τὴν πατρικὴ ἀποθήκη στοὺς φτωχοὺς χωρὶς αὐτὰ νὰ ἐλαττώνονται, γεγονὸς ποὺ προκάλεσε τὴν ἐκπληξὴ τῶν γονέων του, ποὺ τὸν εἶχαν προηγουμένως ἐπιτιμήσει.

Ἀπὸ τὸν ἐφημέριό τῆς γενέτειράς του διδάχθηκε ἀνάγνωση καὶ γραφὴ καὶ ἐπιδόθηκε μὲ ζῆλο στὴ μελέτῃ τῶν βίων τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας, τοὺς ἀγῶνες τῶν ὁποίων προσπαθοῦσε νὰ μιμηθεῖ σχολάζοντας στὴν ἀγρυπνία, τὴν προσευχὴ καὶ τὴ νηστεία. Μέσα στὴν ψυχὴ του ἄναψε ὁ θεῖος πόθος καὶ προτιμοῦσε νὰ ἀποσύρεται στὸ δάσος γιὰ νὰ προσεύχεται ἀπερίσπαστος στὸν Θεό, μὲ θερμὰ δάκρυα, ὀλονύκτιες δεήσεις καὶ γονυκλισίες. Ὁ συνήθης τόπος ποὺ ἀποσυρόταν ἦταν ἓνα σπήλαιο στὴν περιοχὴ τῆς ἐρειπωμένης τότε ἀρχαίας Μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Ὑψους.

Κάποια νύκτα ἐνῶ βρισκόταν κοντὰ στὴ Μονὴ προσευχόμενος παρατήρησε στήλῃ ὑπέρλαμπρου φωτὸς νὰ κατέρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ νὰ στέκεται πάνω ἀπὸ ἓνα αἰωνόβιο δένδρο ἐλιάς. Ἀπόρησε βλέποντας τὸ παράδοξο θέαμα, πλησίασε στὸ μέρος ἐκεῖνο ποὺ ὑποδείκνυε τὸ οὐράνιο φῶς καὶ βρῆκε μία παλαιὰ Εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Γονάτισε μὲ δέος, τὴν σήκωσε στὰ χέρια του καὶ τὴν ἀσπάστηκε μὲ πνευματικὴ χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση ψάλλοντας ὕμνους δοξολογίας στὸν Θεὸ καὶ ἄσματα εὐγνωμοσύνης στὴ Θεομήτορα γιὰ τὴ θαυμαστὴ εὐδοκία τῆς χάριτός της.

Μία ἀπὸ τὶς ἐπόμενες νύκτες τοῦ ἐμφανίστηκε σὲ ὄραμα ἡ Μητέρα τοῦ Κυρίου λέγοντάς του νὰ ἀνεγείρει στὸν τόπο τῆς εὐρέσεως ἱερὸ Ναὸ ἐπ' ὀνόματί της καὶ νὰ ἀνοικοδομήσει τὴν κατεστραμμένη Μονή. Παράλληλα τοῦ ὑπέδειξε τὸ μέρος ὅπου θὰ ἔπρεπε νὰ σκάψει γιὰ νὰ ἐξασφαλίσει τὸ ποσὸ ποὺ ἀπαιτοῦσε ἡ οἰκοδομὴ. Ὁ Ὅσιος ὑπάκουσε καὶ σκάβοντας ἐκεῖ ποὺ τοῦ ὑπέδειξε ἡ Θεοτόκος ἀνακάλυψε κάποιο κρυμμένο θησαυρὸ. Ἐχοντας τὴ βεβαιότητα τῆς παρουσίας τῆς χάριτος τῆς Θεομήτορος ἐξασφάλισε τὴν ἀπαιτούμενη ἄδεια ἀπὸ τὶς τουρκικὲς ἀρχές, οἰκοδόμησε τὸν ἱερὸ Ναὸ καὶ γύρω ἀπ' αὐτὸν κελλιὰ. Ἐλαβε τὸ ἀγγελικὸ Σχῆμα, μετονομάστηκε

Μελέτιος καὶ ἐγκαταστάθηκε ἐκεῖ ἀγωνιζόμενος μὲ ὑπερβάλλοντα ζῆλο τὸν καλὸ ἀγῶνα τῆς μοναχικῆς πολιτείας.

Γιὰ τὴν ὑπερβάλλουσα ἀρετὴ του καὶ τὴν καθαρότητα τῆς πολιτείας του ὁ Ἀρχιερεὺς² τοῦ τόπου τὸν χειροτόνησε Διάκονο καὶ Πρεσβύτερο, τοῦ ἀνέθεσε τὸ διακόνημα τῆς πνευματικῆς πατρότητας καὶ τὸν ἐγκατέστησε Ἡγούμενο τῆς ἐπανιδρυθείσας Μονῆς. Ἡ φήμη του ξαπλώθηκε σὲ ὅλο τὸ νησι καὶ πολλοὶ τὸν ἐπισκέπτονταν γιὰ νὰ ἐξομολογηθοῦν τὶς ἁμαρτίες τους καὶ νὰ ἀκούσουν τὶς πνευματικὲς νουθεσίες του. Συχνὰ ἐπισκεπτόταν ὁ ἴδιος τὰ χωριὰ τοῦ νησιοῦ γιὰ νὰ λειτουργήσῃ, νὰ ἐξομολογήσῃ τοὺς κατοίκους, νὰ τοὺς στερεώσῃ στὴν ἀληθινὴ πίστι καὶ στὰ ἔργα τῆς εὐσεβείας καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὸ φρόνημά τους στὶς δοκιμασίες ποὺ ὑφίσταντο λόγῳ τῆς δουλείας. Ἐχοντας χάρι ἀπὸ τὸν Θεὸ μὲ τὴν προσευχὴ του θεράπευσε ἀσθενεῖς καὶ ἐλευθέρωσε πολλοὺς δαιμονιζομένους ἀπὸ τὴν ἐπήρεια τῶν ἀκαθάρτων πνευμάτων³. Εἶχε στὸ ἑπακρον τὴν ἀρετὴ τῆς ἐλεημοσύνης καὶ κανεὶς ἀπ' ὅσους ἐρχόταν καὶ ζητοῦσε τὴν ἀρωγὴ του δὲν ἔφευγε χωρὶς νὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα. Φιλοξενοῦσε μὲ ἀβραμιαία διάθεση τοὺς ἐπισκέπτες καὶ δεχόταν στὴ Μονὴ τοὺς καταδιωκομένους ἀπὸ τοὺς ὀθωμανοὺς προσφέροντάς τους ἀντίληψη καὶ προστασία. Προέτρεπε μὲ σθένος τοὺς Χριστιανοὺς νὰ μένουν σταθεροὶ στὴν πίστι τῶν πατέρων τους καὶ νὰ ζοῦν σύμφωνα μὲ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ἰδιαίτερα ἐπέμενε ὁ μακάριος νὰ διδάσκῃ τὶς Χριστιανὲς γυναῖκες νὰ ἀποφεύγουν τὶς σαρκικὲς σχέσεις μὲ τοὺς ἀλλοθρήσκους καὶ νὰ μὴ συνάπτουν γάμους μὲ αὐτοὺς. Οἱ διδαχὲς του ἐνοχλοῦσαν τοὺς ὀθωμανοὺς, οἱ ὁποῖοι ἔψαχναν εὐκαιρία νὰ τὸν δολοφονήσουν. Ἀφορμὴ γιὰ νὰ ἐκτελέσουν τὰ ἀσεβῆ σχέδιά τους στάθηκε ἡ περίπτωσις τῆς ἀδελφῆς ἐνὸς Ἐπιτρόπου τῆς ἐκκλησίας τῆς Λάρδου, ἡ ὁποία εἶχε ἄνομες σχέσεις μὲ τοὺς ὀθωμανοὺς ζαπτιέδες τῆς Λίνδου. Ὁ Ὅσιος, ὅταν τὸ πληροφορήθηκε, συνέστησε στὸν ἀδελφὸ της νὰ τὴν παροτρύνῃ νὰ σταματήσῃ τὰ ἁμαρτωλὰ ἔργα της. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ οἱ δημογέροντες τοῦ χωριοῦ. Οἱ συστάσεις τους ἔγιναν γνωστὲς στοὺς ὀθωμανοὺς καὶ προκάλεσαν τὴν ὀργή τους. Πῆγαν νύκτα στὴ Λάρδο, δολοφόνησαν δύο δημογέροντες⁴ καὶ ἔπειτα πῆραν τὸν δρόμο πρὸς τὴ Μονὴ γιὰ νὰ σκοτώσουν καὶ τὸν Ὅσιο. Ἀπέτυχαν ὁμῶς τοῦ σκοποῦ τους, γιὰτὶ αὐτὸς εἶχε πληροφορηθεῖ τὰ σχέδιά τους καὶ εἶχε ἀποχωρήσῃ ἔγκαιρα ἀπὸ τὸ Μοναστήρι.

Ἐχοντας πόθο γιὰ ἡσυχαστικὴ ζωὴ ὁ Ὅσιος ἀποσυρόταν συχνὰ σὲ ἓνα κοντινὸ σπήλαιο, τὴν ὕπαρξιν τοῦ ὁποίου δὲν γνώριζαν οἱ ἀλλόθρησκοι. Ἐπιστρέφοντας κάποια ἡμέρα στὴ Μονὴ ἓνας τοῦρκος, ὀνόματι Ἀλῆς, εἶδε νὰ τὸν συνοδεύῃ κάποια ὠραία γυναῖκα καὶ ἔκανε πονηρὲς σκέψεις γι' αὐτόν. Τὸν ἀκολούθησε καὶ τὸν εἶδε νὰ εἰσέρχεται στὸν Ναὸ μαζί μὲ τὴν γυναῖκα. Μετὰ ἀπὸ λίγο εἰσῆλθε καὶ αὐτὸς ἀλλὰ μέσα ὑπῆρχε μόνο ὁ Ὅσιος προσευχόμενος. Ἄρχισε νὰ τρέμῃ καὶ τὰ μέλη του παράλυσαν. Κατάλαβε ὅτι ἡ γυναῖκα ἦταν ἡ Θεοτόκος καὶ ἔπεσε στὰ πόδια του ζητώντας συγχώρησιν γιὰ τὸν πονηρὸ λογισμό του. Ὁ Ὅσιος τὸν θεράπευσε καὶ ἐκεῖνος ἀπὸ εὐγνωμοσύνη ἀφιέρωσε στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας τὸ μέχρι σήμερα σωζόμενο χρυσὸ περιλαίμιο. Ἄλλοτε πάλι ὁ Ὅσιος βρισκόταν στὴ Λάρδο καὶ θέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ στὴ Μονὴ μέσα στὴ νύκτα. Τὸ ποτάμι εἶχε πλημμυρίσει καὶ ἡ διάβασις ἦταν ἀδύνατη. Αὐτὸς ὁμῶς δὲν ἐπέστρεψε, ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ πάνω στὰ νερά, πέρασε μὲ θαυμαστὸ τρόπο χωρὶς νὰ βραχεῖ καὶ συνέχισε τὸ δρόμο του, ὁ

ὁποῖος φωτιζόταν ἀπὸ ἓνα οὐράνιο φῶς ποὺ κινοῦνταν μπροστά του καθὼς πεζοποροῦσε, ὅπως μαρτύρησαν κάποιοι βοσκοὶ ποὺ ἔγιναν αὐτόπτες τοῦ παραδόξου πράγματος.

Ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε ὁ Ὅσιος στὰ τέλη τῆς ἐπιγείου ζωῆς του νὰ δοκιμαστεῖ καὶ νὰ ἐπαληθευτεῖ στὸ πρόσωπό του τὸ ψαλμικὸ «Κύριε ἐδοκίμασάς με, καὶ ἔγνων με». Ἐνας Τοῦρκος διέφθειρε καὶ κατέστησε ἔγκυο μία Χριστιανὴ ἀπὸ τὴ Λάρδο, ὀνόματι Πελαγία, ἡ ὁποία ἔπασχε ἀπὸ νοητικὴ στέρηση. Ὅταν ἔγινε γνωστὴ ἡ ἐγκυμοσύνη της, οἱ τοῦρκοι τὴν ἀνάγκασαν νὰ ὑποδείξει τὸν Ὅσιο ὡς πατέρα τοῦ κυοφορουμένου βρέφους. Τὸν κατήγγειλαν στὸν Μητροπολίτη5 Ρόδου, ὁ ὁποῖος τὸν κάλεσε σὲ ἀπολογία. Ὁ μακάριος Μελέτιος, ποὺ βρισκόταν ἤδη σὲ προχωρημένη ἡλικία, δὲν μπόρεσε νὰ ἀντέξει τὶς αἰτιάσεις καὶ ἐξέπνευσε μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ Ἀρχιερέως. Ἡ συκοφαντία ὅμως ἀποκαλύφθηκε ὅταν θέλησαν νὰ ἐτοιμάσουν γιὰ τὴν ταφὴ τὸ σῶμά του καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς ἔδωσε ἐντολὴ νὰ κηδευθεῖ τὸ ἐξαῦλωμένο ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες τῆς ἐγκρατείας σκὴνωμά του στὸν περίβολο τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὅταν ἀργότερα ἀνοίχθηκε ὁ τάφος του βρέθηκαν εὐωδιάζοντα τὰ λείψανά του εἰς μαρτύριον τῆς ἀγιότητάς του. Σήμερα στὴν ἱερὰ Μονὴ τῆς Ὑψενῆς φυλάσσεται ἡ τιμία κάρα καὶ μικρὸ μέρος τῶν τιμίων λειψάνων του.

Ὁ Ὅσιος ἔλαβε ἀπὸ τὸν Θεὸ τὴ χάρη νὰ ἐνεργεῖ θαύματα σὲ ὅσους μὲ πίστη τὸν ἐπικαλοῦνται καὶ ζητοῦν τὴν ἀντίληψη καὶ προστασία του. Πολλὲς φορὲς ἔχει παρουσιαστεῖ σὲ ἀσθενεῖς δηλώνοντας τὸ ὄνομά του καὶ θεραπεύοντάς τους ἀπὸ ἀσθένειες. Συγκλονιστικὴ εἶναι ἡ μαρτυρία εὐσεβοῦς Χριστιανοῦ ἀπὸ τὴν Ἀρχάγγελο ὁ ὁποῖος τὸν συνάντησε καθ' ὁδὸν ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ Πυλῶνα, καὶ τὸν μετέφερε μὲ τὸ αὐτοκίνητό του μέχρι ἔξω ἀπὸ τὴν Λάρδο, στὴ διασταύρωση τοῦ δρόμου ποὺ ὁδηγεῖ στὸ Μοναστήρι. Ὅταν ἦλθε στὴ Μονὴ καὶ προσκύνησε τὴν Εἰκόνα του κατάλαβε ποιὸς ἦταν ὁ ἡλικιωμένος Κληρικὸς τὸν ὁποῖο εἶχε συναντήσει καὶ ἔφυγε διακηρύσσοντας παντοῦ τὴ θαυμαστὴ ἐμφάνεια τοῦ Ὁσίου.